

rede en Vilkaarlighed at sætte Femtedelen, og saa er overhovedet det hele System bygget paa Vilkaarlighed, men det troer jeg er Noget, som allerede tidligere har fundet sin Gjendrivelse. Fremdeles vil det vise sig, at Femtedelen af Skatteyderne udvæder ikke alene Halvdelen, men endog langt over Totrediedelen af Communiens Byrder, og ogsaa i denne Henseende gaar man altsaa længere ned end efter det Forhold, der tidligere er opstillet. Jeg maa altsaa vedblivende fastholde, at den af os foreslaaede Ordning vil være den rigtigste for Kjøbenhavns Vedkommende, den, der stemmer meest med det Heles Interesse, og jeg skal tillade mig paa det Bedste at anbefale den.

Gasle: Jeg skal kun sige meget Lidet til, hvad jeg før yttrede, og navnlig kun gjøre nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til, hvad den ærede Ordfører udtalte. Han begyndte med at sige, at jeg kunde have Ret, forsaavidt jeg saa hen til Individerne, men at jeg havde Uret, fordi jeg ikke saa hen til hele Samfundet. Jeg har nu altid troet, at Samfundet bestod netop af Individerne, og at, naar man var enig om, hvad der tjente til Individernes Gavn, maatte man ogsaa være enig om, hvad der var meest gavnligt for det Samfund, som bestod af bemeldte Individier. — Derefter har den ærede Ordfører sagt, at Skatten skal være Udgangspunktet, og han talte saa om dem, der kun bidrage en ganske ringe Deel. Vi ere her gaaede ud fra to forskjellige Synspunkter. Naar den ærede Ordfører lægger Vægten paa, at der af den store Mængde kun betales et ganske ringe Bidrag, saa stiller jeg op derimod, at disse Foll i Forhold til deres Evne betale ligesaa Meget i Skat som de Andre, ja maastee betale en Skat, der i Forhold til deres Evne trykker dem meget mere, end den Skat, som de Andre betale, trykker dem; derfor seer man i Communalbestyrelserne, at de Medlemmer, der klage over forhøiede Skatter og unødvendige Udgifter, i Reglen ere de, der svare en mindre Skat, og derfor troer jeg ikke, at man behøver at frygte for den Fare, der saa ofte er bleven omtalt, og som skulde ligge deri, at, naar de mindre Bessattede fik Valgretten, vilde de ødsle

med Communiens Midler. — Til Slutning anførte den ærede Ordfører, hvad jeg ogsaa troer, han sagde ved Sagens første Behandling, at heritlands kunde den almindelige Valgret til Communen meget godt bruges i rolige Tider, men at i urolige Tider kunde den blive farlig. Jeg troer dog, at netop med Hensyn til Borgerrepræsentantsalgene i Kjøbenhavn har han i saa Henseende en stor Betryggelse, saa at han slet ikke behøver at være en saa stor Frygt for disse urolige Tider, og det navnlig i den Bestemmelse, hvorefter der aarligt kun vælges en Sjettedeel af Repræsentationen; thi det maatte altsaa være en særdeles lang urolig Tid, der skulde kunne virke i nogen betænkelig Grad paa Valgene her i Kjøbenhavn; den maatte gaae idetmindste igjennem 3 Aar, for at endog blot Halvdelen af Borgerrepræsentationen kunde siges at være bleven valgt i en saadan urolig Tid. Jeg kan derfor ikke see, at der idag er fremsført Noget af den ærede Ordfører, der skulde være istand til at forandre min Mening. — Jeg skal endnu tilføie, at naar han to Gange har lagt Vægt paa, at Femtedelen af de høiest Bessattede var omtrent det Samme som Fjerdedelen, saa har han nu gjort den Modification, at dette væsentligt gjaldt Kjøbstadscommunerne; dette maa ogsaa fastholdes, thi i Landcommunerne er der Saa, der svare aldeles det samme Skattebeløb; da Hartkornet er ansat i Brøker af Fjerdinglar og Album, skulde det være et ganske særegt Træf, om to Skatydere skulde have ganske det samme Hartkorn, og altsaa svare samme Skat.

Lehmann: Jeg skal ikke blande mig stort i Realiteten af det her foreliggende Spørgsmaal, men finder det dog hensigtsmæssigt med et Par Ord at minde om dette Spørgsmaals Forhold til den hele Behandling af de communale Sager, der har fundet Sted paa Rigsdagen lige siden den Tid, da Grundloven gav det Løfte, at der skulde stiftes Communerne en Selvbestyrelse under Statens Control. Der blev meget tidligt gjort omfattende og anstrengte Forsøg paa at tilveiebringe en Communallov, der fuldstændig fyldestgjorde dette Grundlovens Løfte, hvis Indfrielse efter min Overbevisning er en af de væsentligste Støtter for et frit Folks